tează despre uă afacere bănească, care nu sufere intârḑiere, mi a ḑis cuconulŭ....

— Atuncĭ, e alt-ceva, ... ḑise d-na Bogatescu décă acéstă epistolă este ;importantă, trebue dusă fără ântârziere.

— Déră Stan ... care este maĭ puţin trebuincios de cât tu acum, póte sĕ indeplinéscă aceste insărcinărĭ: ... dă'ĭ ambele epistole.

Stan se arĕtă supĕratŭ.

George se gândi un moment; déră nebănuindŭ cursa in care vroia sŏ'lŭ facă sĕ cadă, şi ne avênd nicĭ uă objecţiune de făcutŭ pentru a nu asculta pe stăpâna sea, el 'ĭ respunse că va face precum ordonă.

In adevĕrŭ, ... eşind, el incredinţă ambele epistole luĭ Stanŭ, déră dându'ĭ pe aceea a d-luĭ Bogatescu pe care 'ĭ o arĕtă cu deosebire, George ḑise camaraduluĭ seŭ:

— Acéstă epistolă nu'mĭ a dat'o cuconul, ... ci d. Sărăcescu m'a insărcinatŭ sĕ o daŭ la adresa eĭ. ... Ese bacşişŭ bunŭ, 'lŭ vomŭ impărţi. ... Pleacă curêndŭ.

— Frumos ḑĕŭ, ḑise Stan, luândŭ scrisorile. d. Mihail, nu se sinchisesce de fel, ... se vede curat că in curĕndŭ va fi alŭ caseĭ.

— Nu âncă, . . . ḑise George a parte.

— Ce! ḑise Stanŭ.

— George se făcu că n'aude şi se 'ndreptă spre sofragerie.

— E unŭ timp afurisitŭ, . . . murmură Stan.... aşŭ prefera sĕ rĕmânŭ acasă, de cât se mĕ udŭ de plóie. . . . Afurisitulŭ de George, n'a asteptat sĕ'ĭ spue cuconiţa de douĕ orĭ, spre a se descărca de insărcinările séle in spinarea mea.

— Ce escĭ supĕrat Stane? ḑise Tinca, care 'lŭ aştepta.

— N'am nimicŭ, mĕ duc la cel-l-alt capĕt al Bucurescilorŭ.

— Şi eŭ asemenea, ḑise Tinca.

— Ah! şi tu. . . . In ce locŭ?

— Ce'ţĭ pasă? . . . Pare că te vĕḑŭ alergândŭ, leneşule. . . - Nu cum-va aĭ vrea sĕ 'mĭ daĭ vre o belea; . . . déră sĕ scĭĭ că plecŭ nu maĭ pentru mine şi că nu mĕ insărcinezŭ cu datoriile tóte.

— Nu'ţĭ cerŭ nimicŭ, ḑise Stan, puindu'şĭ pălăria de livrea . . . Bună séra ḑise el.

— Eĭ, maĭ aştéptă puţin, pentru că plecĭ, . . sĕ mĕ acompaniezĭ până la podulŭ gârleĭ. . . Mĕ temŭ in acele strade pustiĭ.

— Mergĭ dincolo de Dâmboviţă?

— Da, mĕ ducŭ spre Dómna Balaşa.

— Atuncĭ te voiŭ acompania pĕnă acolo, mergŭ şi eŭ In acea parte.

— Pentru ce ḑise Tinca?

— Am sĕ ducŭ douĕ epistole.

— Ah! ḑise Tinca, . . . décă sunt numaĭ epistole şi décă vreĭ sĕ rĕmâĭ acasă, mĕ insărcinezŭ sĕ le ducŭ eŭ. . . Credeam că este vre unŭ pachetŭ.

— Nu glumescĭ, ḑise Stan . . . . aĭ fi atât de bună sunt fórte obositŭ, şi mĕ veĭ indatora, . . . déră nu cum-va sĕ le uiţĭ.

— Fiĭ pe pace, rĕspunse vicleana fată, care avea deja cele douĕ epistole in busunarŭ şi plecase fără zăbavă.

— Nu'mĭ pare rĕu c'am scăpat de alergătură murmură Stan . . . . . déră . . . . fiind că indrăcitulŭ de George, dacă ar şti că n'am indeplinit insu'mĭ insărcinarea, ar face sgomot, mĕ ducŭ in acestŭ timpŭ să ţiŭ de urât vătafuluĭ.

Cât despre Tinca, ea 'şĭ făcuse, din parte'ĭ, acéstă dréptă reflecţie că décă d-na Bogătescu părea a ţine atât de mult d'a avea in mânĭ epistolele pentru care jucase comedia ce am istorisit, ea n'ar

fi mâniósă ca aceste epistole, . . . séŭ maĭ bine a-cea epistolă, căcĭ nu era de cât una interesantă, sĕ i se dea la moment, in loc de a o priimi după uă oră numaĭ; . . . prin urmare fórte incântată de mica'ĭ logică, . . . Tinca se duse cu discrețiune sĕ bată la ușa stăpâneĭ séle, care se pregătea sĕ intre in salon.

— Am scrisorile, cuconiță, . . . ḑise servitórea d-neĭ Bogatescu. . . Ea luă ambele bilete, și ḑise Tincăĭ: . . . Prea bine, plécă acumŭ. . . Ah! . . apropo, domnișóra Helena trebue sĕ se fi intorsŭ, însciințéḑ'o că o asceptŭ spre a intra in salonŭ.

— Domnișóra Helena nu s'a reintors, dómnă, ḑise uă voce la spatele d-neĭ Bogatescu.

Ea se intórse, și se află in facia luĭ Mihail Sărăcescu care urmă :

— Domnișóra Helena a eșit de două ore. și nu s'a intors încă, dér décă dorițĭ a o vedea, . . . vĕ pot spune locul unde o vețe găsi negreșitŭ.

— Ce vreĭ sĕ ḑicĭ?

— Vroescŭ sĕ ḑicŭ, Dómnă . . . că acum bănuelile mele sunt basate pe probe. Există unŭ mister ce nu cunoștémŭ, déră sunt pe urma luĭ . . . . și peste puțin 'ĭ vomŭ avea cheia. . .

— Acea cheie, ḑise d-na Bogatescu, scoţând din busunar epistola sociuluĭ eĭ pe care 'ĭo dase Tinca; acea cheie, iat'o, — domnule Sărăcescu — şi eŭ am luat precauţiunele mele. Sĕ intri dupĕ uă oră in buduarulŭ celŭ micŭ albastru te voiŭ aştepta ca se vorbim. Acum, trebue sĕ intru in salon . . . . Dă'mĭ te rogŭ braciulŭ.

V

REGINA MODEI

Dómna Bogatescu, n'avu de cât a apare pentru a excita admiraţiunea generale, şi cu tóte acestea tóte persónele care asistaŭ la serată o cunosceaŭ de multŭ şi o vĕḑuse deja de maĭ multe orĭ intr'una de acele strălucitóre toalete in care frumuseţea eĭ totuşĭ la toţĭ şi pretutindenea face sĕ nască, ca din instinct, acea admiraţiune spontaneă care se esprimă prin privire séŭ prin cuvênt. D-na Bogatescu avea douĕ-ḑecĭ şi cincĭ anĭ, vârstă in care tóte frumuseţile femeeĭ aŭ atins complecta lor desvoltare; ea era da uă talie de meḑiŭ-locŭ, ca Venus, Cleopatra, Nais, ca tóte femeile care uă dată cu nascerea aŭ priimit de la cerŭ coróna frumuseţeĭ; figura eĭ era de acelea care desfidŭ sciinţa celuĭ maĭ renumitŭ fisionomist: uă analisă absolută asupra eĭ era

imposibilă, atât era de nobilă, acea figură ageră a reflecta metamorfosele de sentiment care, făra transacţiune, se operaŭ in spiritulŭ d-neĭ Bogatescu. Observaţiunea cea maĭ stăruitóre trebuia dér, totŭ d'a una, sĕ nu reuşéscă, şi nu putea prin urmare obţine de cât resultate relative esaminând liniile enigmatice ale acesteĭ figurĭ, aci linistită şi dulce ca acea a unuĭ copilŭ care nu cunósce nimicŭ din lucrurile vieţeĭ; aci agitată şi colorată de acea purpură care din ănimă se urcă pe fruntea uneĭ june fete ce se află sub impresiunea primuluĭ eĭ visŭ de amorŭ, aci sĕlbatică, infocată şi ingrijată, ca masca ladieĭ Macbeth.

In momentulŭ in care d-na Bogatescu intrase in salónele eĭ, unde eraŭ adunate cele maĭ frumóse femeĭ din Bucurescĭ, cele maĭ bogate florĭ din parterulŭ aristocraticŭ. figura eĭ esprima mulţămirea şi liniştea in intregimea lor¦cea maĭ complectă e; fruntea'ĭ luciósă se deosibea, ca uă bucată de marmoră in mediŭ-loculŭ undelorŭ de abanosŭ ale pĕruluĭ eĭ, ornatŭ intr'unŭ modŭ armoniosŭ de florĭ roşiĭ ca sângele, gâtul eĭ splendidŭ, şi care s'ar fi ḑisŭ că e sculptat de tóte dălţile gracieĭ, lupta in albeţe şi frumuseţe cu strălucitórele mărgăritare

albe ce'lŭ incungiurați. Rochia eĭ de catifea verde ca smaragdulŭ, era tăiată într'unŭ mod majestuos şi elegant, şi tótă această toaletă, care, cu tóte acestea, fusese improvisată in medĭ-loculŭ unor marĭ grijĭ de spirit, atesta, la d-na Bogatescu, uă sciință admirabilă despre arta de a se îmbrăca cu gustŭ. E adevĕratŭ că nicĭ uă femee din lume nu scia, ca dênsa, de la prima vedere, sĕ prevadă succesulŭ séŭ căderea cutăreia séu cutăreia invențiunĭ nuoĭ a industrieĭ parisiane. D-na Bogatescu avea in acéstă privință instincte sublime, şi era consultată de tóte femeile cu care se cunoscea, ca uă profetă a modeĭ, care nu se póte inşela. Ea, acompaniată de d. Mihalache Sărăcescu, care părea prea preocupat, trecuse prin salonulŭ de conversațiune in care uă grupă de junĭ. viitorĭ diplomațĭ, se ocupaŭ cu mare sgomot de politică . . . . de Operă . . . . In acelŭ momentŭ aceştĭ domnĭ vorbéŭ de reintórcerea artisteĭ nóstre Elisa. D-na Bogatescu audî unŭ nume care o atrase spre grupă Ea rugă pe Mihail sĕ o părăséscă . . . .

— Dute de mĕ aştéptă undețiam spus, la dece ore, in salonulŭ celŭ micŭ albastru, 'ĭ dise ea, apoiŭ, luând la braciŭ pe uă damă din amicele séle

D-na Bogatescu se apropie cu uă fórte mare indiferență de grupa unde se vorbea de d-şóra Elisa, acea artistă, a căreia talent zăpăceu pe toţĭ leoni Iașilor.

— De cine vorbiţĭ d-le Avutescu! ḑise d-na Bogatescu, unuia din junĭ.

— Vorbimŭ de Elisa, artista, pe care d. Fumurescu, intr'unŭ lirismŭ, care trebue sĕ aibă vre uă causă secretă, cutéḑă a o compara cu maĭ multe celebrităţĭ.

— Oh! ḑise d-luĭ Avutescu . . . . d-nu Fumùrescu posedă geniulŭ esagerațiuneĭ.

— Voiŭ observa D-luĭ Avutescu că nu impuĭ opiniunile mele, ḑise d-nu Fumurescu, domnişóra. Elisa, de care vorbimŭ, este uă artistă de unŭ talent remarcabilŭ dotată de minune de natură, ea are geniulŭ arteĭ sóle. Nicĭ una n'a ințelesŭ ca dênsa, până acuma, atât de bine, şi n'a esprimat intocmaĭ poesia arteĭ, de şi s'a aruncatŭ munţĭ de laurĭ la piciórele maĭ multorŭ din rivalele eĭ, care suntŭ nulităţĭ pe lângă ea.

— Compuĭ unŭ adevĕratŭ foiletonŭ, scumpulŭ meŭ, ḑise d. Avutescu Elisa d-téle are, in adevĕrŭ, óre care talent, nu ḑicŭ ba, dérĕ acésta nu

o va impedica de a remâne tótă viaţa eĭ in al treilea rang alŭ profesiuneĭ ce a imbrăţişat.

— Ascultaţĭ, vĕ rogŭ, ḑise unŭ june ce se apropiă, cum d. Avutescu intrebuinţéţă paradoxul

— Ah! şi ce maĭ poftiţĭ?

— Vĕ voiŭ spune acésta la supeŭ, rĕspunse D. Avutescu, arătândŭ printr'unŭ gestŭ aprópe imperceptibilŭ, că era jenat de presinţa D-neĭ Bogaţescu şi amiceĭ séllo. D-na Bogaţescu observă că presinţa eĭ era unŭ obstacolŭ la desvoltarea opiniuneĭ d-luĭ Avutescu asupra d-reĭ Elisa, şi fiindŭ-că acéstă conversaţiune putea avea óre-care interes pentru dânsa, nu voi s'o intrerupă; şi, trăgândŭ la óre-care distanţă pe dama care o acompania,şi cu care angajase uă conversaţiune fără interesŭ, ea putu auḑi tot ce vorbaŭ, juniĭ obicinuiţĭ aĭ stalelorŭ I de la Theatru.

— Pentru ce Elisa nu e uă adevĕrată artistă scumpulŭ meŭ Avutescu? Credŭ că nu'ĭ lipsesce nimicŭ spre a adjunge la reputaţiunea ce merită şi pe care ar poseda-o deja, décă ar fi scutită de coteriile culiselorŭ şi de injustiţia care e devisa domnilorŭ cavalerĭ ce scriŭ foiletóne.

— Dupĕ cum vĕdŭ, scumpulŭ meŭ Fumurescu,

aĭ pasiune de acea jună, respunse d. Avutescu. . . Nu escĭ celŭ ăntêiŭ, nu veĭ fi celŭ din urmă, . . . Căcĭ domnişóra Elisa are nisce ochĭ cari aprindŭ ănima din câte patru laturĭ, numaĭ, ea e o fată curiósă care privesce focurile cu linisce . . . prin urmare fiĭ prevenitŭ; acésta se numesce virtute, eŭ ḑic că nu este de cât hypocrisie.

— De ce nu admiţĭ excepţiunĭ?

— Excepţiunĭ de felulŭ acesta nu existŭ sub cer, sub acela alŭ theatruluĭ maĭ ales, ḑise d. Avutescu. . . . Totu'şĭ excepţiunile sunt tot d'a una greşite; . . . virtutea domnişóreĭ Elisa este póte un lucru la care ea se vede că nu ţine atât de multŭ de cât spre a mări preciulŭ frumuseţeĭ séle; acea virtute este unŭ felŭ de cursă.

— Din fericire acele Dómne nu vĕ potŭ auḑi, ḑise d-nu Fumurescu privindŭ pe d-na Bogatescu şi pe amica eĭ, care vorbeaŭ incetŭ la o óre care distanţă.

— Déră scumpulŭ meŭ Avutescule, ḑise d-nu Fumurescu, décă te mirĭ de simpatiile mele pentru Elisa, sĕ 'mĭ permiţĭ a fi şi eŭ suprinsŭ de atacurile téle in contra eĭ? Nu cum-va este vre uă rĕsbunare, amice?

— De ar fi una ca asta, s'ar sci, . . şi n'aşŭ tăgădui, ḑise d-nu Avutescu; n'amŭ privit nicĭ uă dată pe Elisa de cât prin sticla lorgnonuluĭ meŭ, şi n'amŭ vĕḑut'o nicĭ uă dată de cât pe scenă. . . Eŭ nu prea o găsescŭ aşa frumósă.

— Lorgnonulŭ teŭ nu vede bine.

— Ea este in adevĕr incântătóre, ḑise uă altă voce.

— Eŭ, ḑise altulŭ, nu'mĭ pare rĕŭ că e virtuósă in favórea talentuluĭ eĭ.

— Avutescu este un şiret, ḑise la ureche unŭ artist luĭ Fumurescu. El a fost nebunŭ dupĕ Elisa unŭ anŭ intregŭ ; 'ĭ a scris şi sub-semnat, volume de epistole, el a escaladat pentru dênsa vêrfurile estravaganţeĭ; déră fără sinceritate, ci numaĭ cu scopurĭ;. .. póte pentru acésta Elisa l'a respinsŭ, căcĭ 'ĭ placea, mi se pare.

— Elisa este uă fată cu mult spirit : In ḑiua in care Avutescu s'a căsătorit cu nepóta d luĭ Gândescu, Elisa 'ĭ napoiat tóte epistolele séle, şi ascultaţi 'l acum, nu se scie pentru ce, arată in contra eĭ hostilitățĭ nedemne de unŭ omŭ galantŭ. Am fost incredinţat că el abuseaḑă de influinţa ce eserciteaḑă intr'unŭ mare ḑiarŭ, spre a inegri pe sĕrmana Elisa in foiletóne.

— Déră pentru ce?...

— Vanitate blesată, scumpul meŭ, iată tot.

— Se ḑice ănsă că el se închină la socia luĭ, acea frumósă damă care nu de mult era aci.

— Că se inchină la socia luĭ, este adevĕrat;... déră el uraşte la culme pe arstista Elisa; pentru că'ĭ este necasŭ că ea s'a amoresat de unŭ biet june, care n'are para chióră, pe când el e bogat, nobil, boer mare, şi pentru că acel june 'ĭ-a fost preferit.

— Déră aci. este unŭ romanţŭ întregŭ.

— Chiar aşa.

— In adevĕr, da, unŭ romanţŭ întregŭ, repetă artistulŭ, d-luĭ Fumurescu, şi acel al Eliseĭ are póte pĕnĕ acum ḑece volume. Numaĭ astă dată, este de sperat că'ĭ va face un desnodămênt controlat şi parafat de primar séŭ adjutorul seŭ.... Iată cum am aflat acésta... Nu de mult, a venit la noĭ a casă, spre a visita pe una din rudele mele, care e bolnavă, vechiul meŭ amic, doctorul Economisescu. Fiind că el este unŭ omŭ fórte cunoscut in óre-care case, fórte bogat in micĭ scandale de tot felul, angajezŭ cu dênsul uă conversaţiune, de câte orĭ mi se presintă ocasia; şi fiind că doctorul este in-

discret, aflu adesea de la el lucrurĭ fórte interesante.... Astă-dată, nu'mĭ dete tempul ca sĕ'lŭ intrebŭ, şi sciind . . . căcĭ al draculuĭ doctor scie tot! . . . că mĕ ocupasem odinióră de Elisa . . . . care este încântătóre, orĭ-ce ar dice pismătareţul de Avutescu, . . . doctorul 'mĭ spuse la ureche secretul pe care întâmplarea i 'lŭ descoperise,.... adecă că Elisa este amoresată la nebunie de unŭ biet băiat fără căpătâiŭ, care locuesce in strada S . .. unde a fost sĕ'lŭ visiteze de doue orĭ astă-ḑĭ, . . . cacĭ acest biet băiat, unŭ poetŭ ḑice doctorul, este prada unor frigurĭ cerebrale care'lŭ conducŭ repede la ultimu'ĭ moment . . Elisa s'a constituit angelul seŭ păzitor, şi cu balsamurile medicineĭ 'ĭ oferă şi pe acele ale amoruluĭ eĭ. . . . E unŭ spectacol fórte incântător! mi a ḑis doctorul,.... Décă bolnavul se va insănătoşi, el va lua de socie pe Elisa, şi acésta va fi de minune! . . . Iată romanul meŭ;. . . ce gândeştĭ despre dênsul? . . In adevĕr e prea frumos! ḑiseră câţĭ-va din asistenţĭ, rîḑênd. D-na Bogatescu nu da cea maĭ mică ascultare cuvinteler companïóneĭ sélle, şi era din contra cu urechiele îndreptate la cele ce se vorbiaŭ in cercul in care d. Fumurescu, rĕŭ informat de bârfitorul seŭ doctor, narase ceea ce spuserăm.

— Sĕ se mărite cu unŭ poet! ḑise unŭ june frumos, impiegat la uă curte,... acéasta probeaḑă adevĕrul axiomeĭ.... Virtutea 'şĭ găseşte curênd séŭ maĭ tărḑiŭ resplata..., Aşa i se cade Eliseĭ! Sunt de părerea luĭ Avutescu, nu'mĭ placŭ esceptiunele; Elisa e una din ele.... Déră unde'ĭ Avutescu.

— Iată'lŭ colo in colţŭ, citeşte uă epistolă.

— Uă epistolă!... Acésta e ceva scandalos!.. Un ce fără nume!... Vre uă epistolă de amor!.. De faciă cu tótă lumea din salon!... ce îndrăsneală!... La treĭ paşĭ de socia luĭ!... ce nepăsare!

Junele impiegatŭ se apropie de d-nu Avutescu care sta, in adevĕr singurŭ intr'unul din colţurile salonuluĭ, şi părea că citeşce cu mirare uă epistolă ce ţinea in mână.

— Scumpul meŭ, ḑise impiegatul, eşcĭ prea indiscret!... Asemenea lucrurĭ nu se fac in public! Ce dracŭ!... citeştĭ vre o epistolă de amorŭ! Déră... supămŭ impreună diseără cu toţĭ aceştĭ domnĭ; ne veĭ arăta semnătura. De uă cam dată, vino de ascultă ce se naréḑă colo relativ la domnişóra Elisa... Tigrólca d-télle!

— Cum ce se spune de dênsa? întrebă d-nu Avutescu.

In doue cuvinte impiegatul 'ĭ istorisi cele ce se dísese de amicul d-luĭ Fumurescu.

D-nu Avutescu isbucni in risete.

— Ah! frumósă întâmplare! dise el, e fórte plăcută! Bietul Fumurescu, este se vede, de uă inocință primitivă, de crede acésta! . . . Fiĭ sigurŭ! domnişóra Elisa nu'ĭ aşa de neródă; şi iată ceva care ne face cunoscut frumóse lucrurĭ despre dênsa! adăogă d-nu Avutescu, arătând epistola ce începuse a citi câte-va minute maĭ inainte. Şi el reîncepu a rîde, frecându'şĭ mânele şi murmurând cu jumĕtate voce. . . . . Dómne ce împrejurărĭ vesele sunt şi acestea.

— Ce aĭ, dise junele; de aĭ pus din intîmplare mâna pe vre-unŭ micŭ scandal, incredinţeadă'mĭ primul cuvênt, sunt diplomat, voiŭ ghic restul. . . .

— Spune acestor domnĭ sĕ trécă in salonul ce micŭ de jocŭ, vomŭ fi maĭ liberĭ, şi vĕ voi nara imprejurarea . . . Ah! sărmanul Fumuresc ce supĕrare am sĕ'ĭ facŭ când voiŭ face sĕ dispar aureola ce aprinde pe fruntea acesteĭ deiţe de the

tru . . . Vedĭ, scumpulŭ meŭ, urmă d-nu Avutescu, arătând epistola ce ţinea în mână, cu acest nenorocit petic de chârtie, am cu ce înveseli Bucuresciĭ, maĭ mult de treĭ săptămânĭ; plécă, te asteptŭ in salonulŭ celŭ micŭ.

— Domnilor, dise junele impiegat apropiindu-se de grupa care'ĭ observase convorbirea ce avusese cu d-nu Avutescu, d-nu Avutescu voesce sĕ ne comunice unŭ secret scandalos de prima ordine;... el vĕ rógă sĕ'lŭ ascultaţĭ, şi sĕ repetaţĭ ceea ce vĕ va spune. Mi se pare că elŭ doresce sĕ respândiţi în publicŭ comunicaţia ce vĕ va face.

— Ce voesce sĕ ne spuie? întrebă d-nu Fumurescu.

— Ah! dise impiegatul, crede-mĕ, ar fi bine sĕ n'audĭ ceea ce are sĕ spue, căcĭ mi se pare că Avutescu posedă în mânĭ cu ce sĕ smulgă de uă-dată aripile angeluluĭ teŭ cerescŭ, domnişóreĭ Elisa.

— Vre uă minciună. . . .

— De felŭ, din contra, uă probă autentică, subsemnată şi închisă intr'un plicŭ . . . armoriat, dupe cum mi s'a părut . . . uă epistolă in fine... cădută din busunariul întimplăriĭ, la picerele amiculuĭ nostru Avutescu.

— Audĭ, audĭ, audĭ, diseră toţĭ juniĭ. Haĭdemŭ . . .

— Nu toţĭ de-uă-dată, domnilor, unu dupe altu, şi la distanţă.

In acelaşŭ moment chiar, dómna Bogatescu, care asculta cu maĭ multă atenţiune de cât tot-d'a-una, vědu că pendula de pe masă arăta dece ore, momentŭ in care, precum am disŭ, trebuia sě mergă la Mihail in buduarul cel micŭ albastru.

— Te părăsescŭ pentru unŭ moment, dise ea companiónei séle, am sě daŭ câte-va ordine. Şi traversă salonulŭ cel mare.

— Ah! gândi ea, buduarul in care aceştĭ domnĭ 'şĭ daŭ *rendez-vous* nu este despărţitŭ de salonulŭ de jocŭ de cât prin nişce scândurĭ; voiŭ putea audi confidenţele d-luĭ Avutescu asupra d-reĭ Elisa ... şi aceste confidenţe 'mĭ vorŭ esplica ceea ce epistola socĭuluĭ meŭ, către acea domnişóră, ar putea avea de obscurŭ. . . . Şi pe când ducea machinalmente mâna spre loculŭ unde pusese acea epistolă, d-na Bogatescu observă că epistola lipsea.

In acelaşŭ moment in care d. Avutescu, d-nu Fumurescu şi câţĭ-va alţĭ junĭ intrară in salonulŭ de jocŭ, d. Mihail Sărăcescu şi d-na Bogatescu se

intâlneaŭ in buduarul albastru, in care, precum lectoriĭ noştriĭ 'şĭ aducŭ negreşit aminte, el 'ĭ dedese *rendez-vous*, pentru uă esplicaţiune asupra Heleneĭ.

— Ce aĭ dómnă? întrebă Mihail pe d-na Bogatescu; parĭ îngrijată, s'a întêmplat óre ce-va neprevĕḑut in éstă-séră? D-na Bogatescu părea, in adevĕr, că este intr'uă stare de agitaţiune estra-ordinară, şi trebuia ca emoţiunea eĭ sĕ fie prea violintă, spre a se vedea celŭ puţin unŭ indiciŭ despre dênsa, pe figura eĭ, deprinsă la tóte şiritlicurile disimulaţiuneĭ. Find-că ea nu rĕspunsese la questiunea ce i se făcuse, Mihail o observă cu maĭ multă atenţiune, şi conchise că, de sigurŭ, se întimplase ce-va estra-ordinariŭ, de vreme ce dênsa era intr'uă asemenea stare.

— Eĭ bine! dómnă, ḑise el in fine, naintând un fotoliŭ d-neĭ Bogatescu, care dete a inţelege că vroia a sta in picióre, sĕ şedem şi sĕ convorbim. Ḑiceaĭ, că posedezĭ, cheia misteruluĭ. . . Eĭ bine, sĕ vedem!, care e cuvêntulŭ?

— Mihail, ḑise d-na Bogatescu, precum ţi-am spus de curênd, aveam in adevĕr, in mânĭ uă epistolă care, de sigurŭ, ne putea lămuri asupra celor ce dorimŭ a şti. Ar fi inutil sĕ mĕ întrebĭ, ce meḑiĭ

meprisabile de diplomaţie am intrebuinţat spre a'mĭ procura acea epistolă. M'am compromis chiar in facia servitorilor meĭ . . . déră nu puteamŭ face alt-fel.

— In fine, ḑise in scurt Mihail, aĭ acea epistolă, iată lucrul principal, s'o vedemŭ.

— Acea epistolă n'o maĭ am.

— Ce felŭ!

— Da, rĕspunse d-na Bogatescu, n'o maĭ am.. Am perdut'o,... nu sciŭ cum... adinéorĭ, când am căutat'o, n'am maĭ găsit'o, unde o pusesem, n'am maĭ găsit'o. . . am perdut'o.

— Nu se póte, ḑise Mihail, ea nu póte fi de cât rătăcită, fără induoială; ea se va regăsi. Déră puţin ne pasă; de la cine e acea epistolă? ce conţinea? . . . unde suntemŭ, in fine?

— Acea epistolă era scrisă de sociulŭ meŭ; ea era adresată domnişórei Elisa, artista de la theatru.

Mihail surise intr'unŭ mod fórte impertinent.

— Inţelegŭ acum agitaţiunea d-télle, ḑise elŭ; d-nu Bogatescu se ḑice că avea altă-dată mare slăbiciune de Elisa . . . De la căsătoria d-télle, părea că nu se maĭ gândeşce la dênsa; acum de uă

dată 'şĭ reamintesce de dênsa, şi acésta supără amorulŭ propriŭ al d-télle. Acésta nu e ănsă de căt un detaliŭ; se ne întórcem la lucrurile serióse.

D-na Bogatescu dete din umerĭ, şi privi pe Mihail cu unŭ aer de dispreţŭ perfectŭ.

— Eĭ bine! urmă acesta; se vedem, dómnă, spune'mĭ te rog cu ce epistola socìuluĭ d-télle către domnişóra Elisa putea se ne fie folositóre in ceea ce voimŭ se ştimŭ . . . Ce cuprindea acea epistolă?

— Nu sciŭ, ḑise d-na Bogatescu.

— Ce felŭ! . . . n'aĭ citit'o?

— N'am avut timpŭ; în momentul chiar in care o primisem, a trebuitŭ se intru in salon spre a primi lumea ce sosea, şi se vede că chiar in salon am perdut'o.

— Ḑicĭ c'aĭ perdut'o in salonŭ, dómnă?

— Da, şi acolo trebuie se fi fost găsită, astfelŭ că ocasiunea de a afla secretulŭ ce dorimŭ se cunóştemŭ ne aŭ scăpatŭ.

— Mihail lovi din picior cu nerăbdare, Dérŭ in fine, dómnă, ḑise el, ce s'a făcut acea epistolă? Trebuie căutată, cerută de va fi găsită de cineva. Şi fiind că ridicase vocea, d-na Bogatescu, 'lŭ apucă de mână şi 'ĭ ḑise:

— Vorbesce maĭ incet, te rog; sunt aci, lângă noĭ, in salonulŭ de joc, maĭ multe persóne care ne ascultŭ, şi care s'aŭ adunatŭ spre a avea uă conversaţiune. Din ea vomŭ putea trage póte câte-va lămurirĭ, care vor inlocui pe acelea ce ar fi putut sĕ ne procure epistola, pe care din nefericire am perdut'o.

— Nu inţelegŭ ce vreĭ sĕ ḑicĭ; voiŭ face ânsă precum voescĭ; sĕ ascultăm déră, ḑise Mihail, apropiindu-se, ca d-na Bogatescu de despărţirea tapisată, care separa buduarul de salonul albastru.

— Ah! ḑise Mihail, d-nu Avutescu, Fumurescu şi junele impiegat sunt şi eĭ acolo... Trinitatea fatuităţiĭ şi a insolinţeĭ... Fiĭ pe pace, dómnă, aceştĭ domnĭ vorŭ supăra pe social d-télle, décă vechiele séle ideĭ despre domnişóra Elisa se vor fi redeşteptatŭ.

— Déră, ḑise uă voce, ce insemneaḑă acéstă adunare, ce avemŭ sĕ facem aci?

— D. Avutescu doresce sĕ ne facă uă comunicaţiune.

— Ascultămŭ, ascultămŭ, respunseră de uă dată maĭ multe vocĭ.

— Suntemŭ óre singurĭ? ḑise D. Avutescu, ..

vreaŭ sĕ dicŭ prin acéstă décă suntemŭ numaĭ noĭ, şi că nu e pericol de a fi audiţĭ de vre uă persónă a caseĭ . . . Secretulŭ meŭ e fórte importantŭ. Am vĕdut nu de mult pe Mihail Sărăcescu, care e sufletulŭ d-neĭ Bogatescu, până ce va deveni soциulŭ d-reĭ Helena séŭ a zestreĭ séle, preumblându-se prin salon şi mĕ temémŭ sĕ nu ne fi urmăritŭ. . . . Apropo, Domnilor care din d-vóstră cunósce origina acestuĭ june, pe care noĭ, care mergemŭ pretutindeni, nu l'amŭ vĕdutŭ nicăirĭ, inainte de a'lŭ intâlnĭ acì, după căsătoria d-luĭ Bogatescu? De unde a eşitŭ, de unde vine, ce face, unde merge, d. Sărăcescu?

— De unde a eşit sciŭ eŭ, dise uă voce; el a eşitŭ din Văcărescĭ, . . . unde s'ar intórce décă nu s'ar căsători cu epitropisita d-luĭ Bogatescu, uă jună in adevĕr destul de frumósă, şi pe care socia luĭ o sacrifică juneluĭ Sărăcescu, pentru cuvinte prea secrete că sĕ fie ghicite. Totuşĭ, acéstă căsătorie nu este încă otărâtă, d-nu Bogatescu n'a decis pĕnĕ acum nimic, in astă privinţă.

— Acésta nu face nimic? dise d. Frumuşescu. Nu sciţĭ că bătrânulŭ n'are drept de votŭ in casa luĭ, şi că socia luĭ 'lŭ conduce cum vrea? . . . Cá-

sătoria va avea locŭ. . . . Déră no depărtămŭ de questiune, Domnule Avutescu aĭ cuvêntulŭ.

Ascultândŭ cele ce se disese alăturĭ cu dênsulŭ, Mihail și d. Bogatescu se priveaŭ in tăcere, fără a schimba unŭ singurŭ cuvêntŭ, déră nu fără a'șĭ arĕta prin privirĭ, gândurile ce 'ĭ agitaŭ. Ascultămŭ diseră junii.

— Domnilor, dise d-nu Avutescu, inainte de a merge maĭ departe, două cuvinte de preambulŭ, vĕ rogŭ; amŭ necesitate de consimțimêntulŭ d-vóstră pentru a reasigura susceptibilitatea mea, care are póte epiderma puținŭ sensibilă.

— Spune, ce maĭ voescĭ? dise d. Fumurescu. . Sciĭ Avutescule, că ne facĭ sĕ lâncezimŭ intr'unŭ modŭ insuportabilŭ cu amânările téle?

— Eĭ bine, dise Avutescu amŭ sĕ vĕ comunicŭ uă noutate puținŭ scandalósă, o facŭ acésta, pentru că intre noĭ esistă intr'un modŭ tacitŭ uă óre-care convențiune, ca de câte orĭ unulŭ din noĭ va afla ceva curios,. sĕ însciințeze, cu orĭ-ce preciŭ, și pe ceĭ-l-alțĭ.

— Așa'ĭ? . . .

— Iată; . . . urmedŭ. De curêndŭ, din intêmplare, . . . găsiĭ in salonulŭ din care amŭ eșitŭ,

uă epistolă. Acéstă epistolă era adresată unei persóne de care m'am interesat prea mult. . . . sigiliulŭ era ruptŭ, . . . şi impins de demonulŭ curiosităţiĭ, am citit'o; şi ést-felŭ fără voe'mĭ am aflat ceva care, se vede, trebuia sĕ rĕmâie unŭ secret. . . Ce aţĭ fi făcut in locu'mĭ? apeledŭ la imparţialitea domniilorŭ vóstre. N'amŭ comisŭ óre vre o nedelicateţă? Spre a lumina maĭ bine pe judecătoriĭ meĭ, voiŭ adăogă că acea epistolă am găsit'o chiar in casa aceluia, care a scris'o; iată faptul cel gravŭ; acum, epistola, a căreia adresă am citit'o, este adresată d-reĭ Elisa: iată faptulŭ atenuantŭ.

Potŭ trece inainte, şi sĕ mărescŭ indiscreţiunea mea?

— Pre legea mea, dise uă voce, ce'ĭ facut e făcut. . . . Décă am fi tot d'auna prea delicaţĭ nu ne am amusa nicĭ uă dată, aĭ făcut cam rĕŭ de a ridica epistola; déră ca nu trebuia sĕ fie perdută. . . . Votezŭ pentru divulgarea eĭ.

— Şi eŭ, . . . şi eŭ, diseră maĭ multe vocĭ. . . .

— O voiţĭ, domnilor; eĭ bine, incepŭ. Şi d. Avutescu scóse din busunariŭ unŭ bilet, pe care 'lŭ deschise cu ingrijire.

In têmpulŭ acestuĭ dialogŭ, d-na Bogatescu a-

avuse necontenit privirea fixată asupra d-luĭ Sără-cescu; in momentul in care citirea epistoleĭ perdute fusese votată de grupa indiscretă, d-na Bogatescu apucă pe Mihail de mână, și o simți că tresărea.

— Eĭ bine? 'ĭ ḑise ea.

— Eĭ bine! rĕspunse el, vomŭ afla ceea ce voiamŭ sĕ aflăm de minune.

— Ce felŭ, ḑise d-na Bogatescu, nu m'aĭ înțelesŭ? séŭ maĭ bine nu voescĭ sĕ mĕ 'nțelegĭ?

— Déră, dómnă, ḑise Mihail, ce vreĭ sĕ ḑicĭ?

— Ah! ḑise d-na Bogatescu cu un gestŭ de indecibil desprețŭ, tare eșcĭ de capŭ in óre-care ocasiĭ!

— Dómnă, ḑise Mihail, nu sciŭ in adevĕr pentru ce . . . .

— Nu sciĭ . . . . . așa'ĭ. . . . . Déră nu voescŭ sĕ daŭ pasŭ prudențeĭ d-télle, adăogă d-na Bogatescu, sub-liniind acest cuvênt prin accentul ce'ĭ dede ; d. Avutescu a găsitŭ epistola ce am perdut; el are s'o citească amicilor sĕĭ. . . . Nu trebuie ca acéstă lectură sĕ aibĕ locŭ! . . . Mĕ ințelegĭ? . . . . . Nu? . . . Eĭ bine ! 'țĭ voiŭ esplica totŭ. . . . Trebuie sĕ mergĭ la d-nu Avutescu, și sĕ'ĭ cerĭ acea epis-tolă. Intelegĭ, acum ?

— Déră trebuie să mě gândescŭ inainte de a face acésta

— Aĭ avut destul timp ca sě te gândeşcĭ, domnule, a venit momentulŭ in care trebuie sě facĭ fapte, décă aĭ intenţiunea.... In curênd va fi prea tárḑiŭ.... Rĕspunde, ce otărescĭ?

— Déră cel puţin, dómnă, dă 'mĭ unŭ consiliŭ cum trebuie sě facŭ?... Nu credŭ că d. Avutescu va consimţi sě 'mĭ inapoieze acea epistolă, pe când lăsând'o a fi citită, fiind că putemŭ asculta de minune, vomŭ sci cele ce voimŭ sě scimŭ, cum vě spuneamŭ odineaorĭ.... Demarşa ce doreşcĭ sě facŭ ar putea, din contra, sě ne facă sě perdemŭ acéstă sciinţă. D. Avutescu poate sě refuze de a'mĭ inapoia acea epistolă, căcĭ, in fine, n'amŭ nicĭ unŭ caracterŭ oficialŭ ca sě mergŭ, sě'ĭ o reclamŭ.... Elŭ n'o va citi aci, déră o va citi aiurea. Examinaţĭ argumentele mele, şi le veţĭ găsi, dómnă, înţelepte şi prudente.

— D-le Sărăcescu, ḑise d-na Bogatescu apropiindu-se de Mihail, cu ochiĭ înflăcăraţĭ, cu buzele strînse şi albe,... d-le Sărăcescu, te temĭ, bine te am preţuit; mě voiŭ duce sě reclam însu'mĭ epistola de la d. Avutescu.

— Dómnă, ḍise Mihail, fiind că voescĭ, mĕ ducŭ in salonulŭ de jocŭ.

— Rĕmâĭ aci, 'țĭ ordonŭ; și lasĕ-mĕ pe mine ḍise d-na Bogatescu, pregătindu-se a părăsi buduarulŭ in care Mihail rĕmase incremenitŭ.

— Déră dómnă, ḍise junele, este óre convenabilŭ sĕ mergĭ d-ta.

— Reflecțiunele d-tále sunt tărḍiĭ și inutile, domnule. . . Nu regretŭ cele ce se intêmplară aci căcĭ acum, celŭ puțin, sunt in stare de a te aprecia. . . . Si d-na Bogatescu eși.

— Totușĭ, gândi Mihail, când rĕmase singurŭ, 'mĭ pare maĭ bine că se duce ea sĕ se ințelégă cu d. Avutescu. . . . El e brutalŭ și lucrurile nu s'ar fi petrecutŭ in liniscе intre noĭ. Da, in adevĕrŭ preferŭ acéstă otărâre; și, infundându-se intr'unŭ fotoliu, el ascepta intórcerea d-neĭ Bogatescu.

Vioiciunea cu care fuseseră pronunciate ultimele cuvinte schimbate intre Mihail Sărăcescu și d-na Bogatescu 'ĭ impedicase pe amêndoĭ de a auḍi cele ce se petreceaŭ in salonulŭ de jocŭ, vecinŭ cu micul buduarŭ. Vom descrie repede acéstă scenă, care se petrecu in maĭ puținŭ timp, de cât ne va trebui spre a o nara.

In acelaşŭ momentŭ chiar in care, incuragiatŭ de cerculŭ indiscret alŭ amicilor sĕĭ, doritorĭ de a afla scandalurĭ, precum am arĕtat, D-nu Avutescu era sĕ dea publicitățiĭ epistola ce'şĭ apropriase in-tr'un mod fórte necuviinciosŭ, D-nu Bogatescu, care se vĕḑuse prea puținŭ prin salónele séle, intră de uă dată in salonulŭ de jocŭ; presința luĭ pro-duse uă stupefacțiune generală, care fu urmată de uă tăcere plină de zăpăcélă. Numaĭ D-nu Avutescŭ 'şĭ conservă sângele rece; el indoi cu linişte epis-tola, pe care o deschisese şi o ținea in mâinĭ, şi era s'o pue din noŭ in busunariŭ cu unŭ gestŭ fórte natural, când D-nu Bogatescu, se apropriă inceti-şor de dênsul, déră nu fără a avea uă atitudine plină de uă imperiósă şi solemnelă gravitate, şi fără a ḑice unŭ singur cuvêntŭ, arătândŭ cu uă mână e-pistola ce ținea D-nu Avutescu, D-nu Bogatescu intindea pe cea-l-altă mână spre a o primi.

Junele Avutescu nu se gândi unŭ singurŭ mo-mentŭ. El se inclină cu respectŭ, naintea D-luĭ Bo-gatescu şi 'ĭ dete epistola.

— D-le Avutescu, ḑise bĕtrânulŭ cu o voce su-părată, socia D-vóstră vĕ ascéptă ca sĕ plecațĭ. Evenimente grave, pe atât de neprevĕḑute pe cât

şi durerόse, mĕ silescŭ a inchide salonul meŭ maĭ de vreme de cât de obiceiŭ; nenorocirea ma lovitŭ in medïŭ-loculŭ serbăriĭ mele, domnilor. Si tocmaĭ in momentulŭ in care aflam acésta, câţĭ-va din invitaţiĭ meĭ, persóne cărora intinsesem mâna, cândŭ aŭ intrat la mine, se isolaseră intr'unŭ colţŭ alŭ caseĭ mele şi se pregăteaŭ a face din numele meŭ ciblulŭ batjocorilor lor. Am audit conversaţiunea D-vóstră, Domnilor, nu vĕ desvinovăţiţĭ şi nu adăogaţĭ uă desminţire ipocrită şi inutilă uneĭ greşelĭ la care eraţĭ gata a participa. Sunt incă fericit că am sosit la timp spre a vĕ feri de părerile de rĕŭ care ar fi urmat, indrăsnescŭ a spera, pentru onórea D-vóstre; actul de les-hospitalitate ce eraţĭ sĕ comiteţĭ. Nu maĭ voiŭ adăoga nimic, domnilor şi vĕ declarŭ că uitŭ tot. Acéstă epistolă ḑise D. Bogatescu, fixândŭ pe D. Avutescu acéstă epistolă, aşa'ĭ că n'a fostŭ perdută, că n'aĭ găsit'o, şi'mĭ jurĭ pe onórea D-tale că nu sciĭ ce coprinde, precum şi aceştĭ Domniĭ 'mĭ jură pe onórea lorŭ că vor uita tot ce are raport cu acéstă epistolă, numele aceluia care a scris'o, numele aceleia căreia a fost adresată.

Toţĭ juniĭ făcură din capŭ unŭ semnŭ afirmativ.

—Si acum, Domnilor, adăogă D. Bogatescu,

v'o repetŭ, uă mare nenorocire a isbitŭ casa mea,
in câte-va ḑile voiŭ primi visitele d-vóstre de condoleanță.

Toți junii trecură închinându-se pe din naintea d-luĭ Bogatescu și reintrară în salóne pe care in adevĕr le găsiră de tot deșarte.

— Ce s'a întâmplat óre, domnilor? ḑise d. Avutescu amicilor sĕi.

— Vomŭ afla negreșit in curând care este acéstă noutate sinistră venită sĕ stingă așa de uă dată candelabrele serbăriĭ, ḑise d. Fumurescu. Décă nenorocirea de care vorbește d-nu Bogatescu a căḑut ca unŭ trăsnot, ea a trebuit sĕ facă sgomot, și vomŭ ști peste puțin. Și pe când Fumurescu aruncă, trecând prin unul din salóne, uă privire in oglindă spre a aranja puțin simetria coafureĭ séle, el ḑări reflectându-se in acéstă oglindă figura uneĭ femeĭ, care, ședea intr'unŭ colțŭ întunecosŭ al aceluĭ salon, intr'uă atitudine plină de grijă și de desolație.

D. Fumurescu nu se putu opri d'a nu da unŭ țipĕt de mirare. La acest țipĕt, persóna a căreia presință fusese trădată de oglindă, rădică un moment capul și făcu unŭ gest de mirare.

D. Fumurescu era sĕ s'apropie de dênsa, când juna femee 'şĭ puse degetul pe buse, şi cu uă mână pe care o îndreptă spre uşă, ea pantomină cu espresiune şi cu autoritate cuvêntul: „Eşiţĭ" !

D. Fumurescu, ajungându'şĭ amiciĭ in anticameră, se grăbi a le ḑice: Sciţĭ pe cine am vĕḑut şeḑênd in salonulŭ d-luĭ Bogatescu? pe domnişóra Elisa êasă'şĭ.

— Peste putinţă, ḑiseră juniĭ, peste putinţă.

— N'aveţĭ decât sĕ reintraţĭ in salonul vecinŭ, sub pretextŭ de a îndrepta nodul cravatelor, priviţĭ unŭ moment in oglindă, şi veţĭ vedea..

Unulŭ din junĭ era sĕ urmeze consiliul luĭ Fumurescu, când un servitor veni sĕ închidă uşa arătată de Fumurescu, pe când George, lacheulŭ d-luĭ Bogatescu, s'apropiă de junĭ, şi le ḑise:

— Iată-vĕ paltónele, domnilor!

— Cum se vede ne daŭ afară, domnilor, ḑise Fumurescu; trebuie sĕ ne decidemŭ a pleca.

— Elisa aci, ḑiceaŭ ceĭ-l-alţĭ junĭ îmbrăcându-se, aceasta'ĭ de necreḑutŭ. . . Viĭ, Fumurescule.

— Vĕ urmez, domnilor, rĕspunse acesta, care nu dorea ca amiciĭ sĕĭ sĕ audă conversaţiunea ce avea cu unŭ june care'ĭ eşise de uă dată înainte, pare că ar fi eşit din zidŭ.

— Déră, scumpulŭ meŭ Dimitrie, ḑise Fumurescu junelui, care nu era altulŭ de cât jurnalistu, de care am vorbit deja la începutul acestei istorii, ce cauţi aci? de unde vii? Esci óre unŭ personagiŭ din misterulŭ fantasticŭ ce este in acéstă casă, de uă oră?

— Domnule Fumurescu, respunse Dimitrie, n'am dreptul a vĕ rĕspunde asupra acestuĭ subiect.

— Cum pofteştĭ, scumpulŭ meŭ publicistŭ, cum pofteştĭ, ḑise Fumurescu. Inţelegŭ discreţiunea d-télle. Doresci sĕ păstreḑĭ pentru ḑiarul d-télle noutatea unuĭ scandal, şi aĭ dreptate. Apropo când te voiŭ putea vedea? Am sĕ facŭ uă óre-care broşură asupra uneĭ questiune de actualitate. Potŭ compta pe concursul d-télle obicinuit, in condiţiunele ordinare?

— Nu maĭ comptaţĭ pe colaborarea mea, domnule, rĕspunse Dimitrie. Am renunţat la tocmelele ce'mĭ propuneaĭ de vanitate, şi pe care le primeam de nevoe; sunt decis a renuncia la acest felŭ de comerciŭ.

Cum veĭ voi domnule, ḑise d. Fumurescu. Sunt in Bucurescĭ uă sumă de mausarde in care voiŭ găsi persóne spre a vĕ înlocui.

Dimitrie nu rĕspunse, şi reintră in salonulŭ in care d. Fumurescu vĕḑuse pe Elisa.

— Nu cum-va, ḑise el, . . . aŭ venit impreună? Misterulŭ se intunecă din ce in ce maĭ mult, . . in fine, mâne se va face lumină, gândi d. Fumurescŭ.

Si el 'şĭ ajunse amiciĭ, care 'lŭ aşteptaŭ in antreulŭ celŭ mare, josŭ in capulŭ scăriĭ.

Dimitrie, in adevĕr, se intorsese la Elisa in salonulŭ in care ea fusese zărită de d. Fumurescu.

— Eĭ bine scumpa mea, 'ĭ ḑise el, aĭ vĕḑutŭ pe d. Bogatescu?

— Numaĭ unŭ momentŭ, m'a rugatŭ sĕ'lŭ aşteptŭ, şi 'mĭ a ḑisŭ sĕ'ţĭ spunŭ ca sĕ'lŭ aştepţĭ şi d-ta. . . Avem sĕ mergemŭ, dupe cum am inţeles, cu toţiĭ la Costică.

— Déră n'ar trebui sĕ intârḑiem, ḑise Dimitrie, unde e d. Bogatescu?

— El e cu socia luĭ, mi se pare, ḑise Elisa, căcĭ adineaorĭ in salonulŭ celŭ mare mi s'a părut că am auḑitŭ vocea lor intr'uă cameră vecină.

— Déră de unde a sciutŭ d-na Bogatescu că epistola ce ne a adresatŭ a fost sustrasă de socia luĭ?

— El 'mĭ a esplicat acésta fórte pe scurt. . .

Unŭ scrvitor fórte devotat, care a fost insărcinat a duce epistola a aflat că a fost amăgit de d-na Bogatescu, şi a narat faptul stăpânuluĭ sĕŭ, care se ducé la socia luĭ spre a avea uă esplicaţiune cu dênsa, tocmaĭ cândŭ a sosit epistola luĭ Costică.

— Iată tot ce sciŭ.

— Si acéstă esplicaţiune?

— A avut locŭ in acest moment. . . . şi, in curândŭ, 'ĭ vomŭ sci resultatulŭ. . . Se aşteptămŭ.

VI

SCENA CONJUGALA

Uă esplicaţiune avusese in adevĕrŭ locŭ intre domnulŭ şi d-na Bogatescu.

In momentulŭ cândŭ părăsea miculŭ buduarŭ in care lăsase pe Mihail, şi se indrepta spre salonulŭ de jocŭ, cu intenţiunea de a reclama d-luĭ Avutescu epistola ce găsise şi pe care era gata s'o citească, d-na Bogatescu zări pe sociulŭ eĭ intrândŭ in salonŭ pentru acelaşŭ motivŭ. D-na Bogatescu sĕ strecură şi ea in urma socіuluĭ eĭ şi se ascunse in grabă in dosul uneĭ perdele, şi ast-felŭ asistă la scena petrecută intre junĭ şi sociulŭ eĭ, . . . scenă pe care am narat'o in capitolulŭ precedent, şi a cărea conclusiune, precum lectoriĭ 'şĭ pot aduce a minte, fusese depărtarea junilor.

— Pe când invitaţiĭ plecaŭ şi d-nu Begatescu

rĕmăsese singurŭ, socia sea spera unŭ moment că va putea scăpa din ascundĕtórea eĭ fără a fi vĕdută dar incercarea eĭ fu vană căcĭ la celŭ ântêiŭ pas ce făcu se simţi oprită de uă mână tremurândă. Acéstă mână era a ceea d-luĭ Bogatescu, care vĕduse prea bine pe socia luĭ in momentul când sĕ ascunsese.

— Fie 'şĭ dise ca in sine, momentulŭ lupteĭ a sositŭ, . . . din nefericire, perdêndŭ acea epistolă inainte de a o fi cititŭ, am perdut elementele care puteaŭ sĕ 'mĭ asigure victoria; . . . . acea epistolă conţiné, fără indoială, detaliurĭ care m'ar fi instruit asupra planurilorŭ adversaruluĭ meŭ. . . . . Haĭ! d'astă-dată se pare că am a face cu uă rescólă in regulă . . . Sunt desarmată, déră voiŭ avea curagiulŭ desperăriĭ, şi cu acésta se căscigă adesea partide desesperate.

Rădicând capul cu mândrie, d-na Bogatescu 'şĭ privi sociul in facia, şi acéstă privire era atât de plină de uă îndrăsnéţă otărâre, în câtŭ bătrânul 'şĭ adună totŭ curagiulŭ spre a nu fi învins inainte de lupta ce era sĕ se angajeze.

— Unde vreĭ sĕ mĕ conducĭ, domnule? întrebă d-na Bogatescu.

— Vomŭ fi bine în acest cabinet, dise d-nu Bogatescu arătând salonulŭ de jocŭ.

— Nu poţĭ amâna convorbirea ce dorescĭ sĕ aĭ cu mine? Nu 'ĭ convenabilŭ, credŭ, de a părăsi, astfelŭ, impreună, persónele care in acest moment se găsescŭ adunate la noĭ,... şi pe care absinţa nóstră, chiar de acum, trebue se le puc fórte mult in mirare. Nu'ĭ folositor de a introduce pe amiciĭ noştri, in misterulŭ afacerilor nóstre intime.

— Nu te îngriji de acésta, dómnă, ḑise d-nu Bogatescu, arătând unŭ fotoliŭ socieĭ sélle . . . ca şi d-ta, sciŭ sĕ observŭ regulele buneĭ cuviinţe... déră suntemŭ cam singurĭ in acéstă casă.

— Ce felŭ! ḑise d-na Bogatescu cu mirare,... este abia douĕ-spre-ḑece ore, lumea n'aŭ pututŭ încă pleca?

— Numaĭ e nimenĭ in aceste salóne, dómnă, numaĭ e nimenĭ, 'ţĭ ḑicŭ; tóte persónele care eraŭ la mine s'aŭ retrasŭ când aŭ auḑitŭ pasulŭ nenorociriĭ isbindu-se de pragulŭ acesteĭ case.

— Nenerocirea! ce vreĭ sĕ ḑicĭ?

— Da, dómnă; şi d-ta 'ĭ aĭ deschisŭ uşa.

D oamna Bogatescu, pucinŭ speriată de tonulŭ gravŭ şi solemnŭ a acestuĭ debut, se sculă dupĕ fotoli, şi s'apropiă de socinleĭ spre a'l lua de mână.

Bătrânulŭ o rĕspinse cu răcelă, şi 'ĭ arătă fotoliulŭ, poftind'o sĕ şéḑă.

— Ascultă-mĕ, dómnă, cele ce voescŭ a'ţĭ spune sunt grave, nu mĕ 'ntrerupe déră, şi de veĭ avea sĕ'mĭ rĕspundĭ, orĭ-care ar fi cuvintele d-télle, bune séŭ rele, le voiŭ asculta, in fine nu te oprescŭ de a te justifica; ânsĕ acumŭ, te previŭ că am luciditatea spirituluĭ meŭ, . . . şi că perfidiile ce aĭ putea vêră in justificaţiunele d-télle nu vorŭ servi de cât spre a vĕtăma causeĭ d-télle.

— Vorbesce déră, domnule, te ascultŭ; inainte de tóte, âncă scapă-mĕ te rog de grija in care m'aĭ băgat; care'ĭ acea nenorocire?

— Tóte la rêndul lor, dómnă, rĕspunse d. Bogatescu . . . . Sunt acum duoĭ anĭ de când te am luat in căsătorie . . . Nainte de a te întâlni, nu mĕ gândisem nicĭ uă dată a mĕ căsători, şi vêrsta mea mĕ silea chiar sĕ nu mĕ gândescŭ la acésta . . . Aveamŭ unŭ nume onorabil şi onorat; duceam viéţa liniştită a unuĭ om, care neavênd nicĭ uă dată greşală saŭ crimă în trecutul seŭ, n'are mustrare de consciinţă in presinte . . . Eram fericit . . . Tóte pasiunele humane, mĕ părăsiseră, ca pe uă fiinţă care de mult timpŭ se achitase către ele; căcĭ plătisem, graţie Domnuluĭ, unŭ greŭ tribut de amarĭ esperienţe. Cunosceam, pentru că le gustasem, tóte

amărăciunile vieţeĭ . . . Nainte de a te cunósce, trăiam de mult, ascunsŭ in suvenirile mele, care, cel puţin conservaseră tótă juneţea lor in adâncul ănimeĭ mele . . . Eram bogat, şi 'mĭ plăcea sĕ facŭ bine; cea maĭ mare glorie a mea era ca numele meŭ sĕ fie cunoscutŭ de nefericiţĭ . . . Câţĭ-va l'aŭ uitatŭ căcĭ ingratitudinea este şi va fi tot-d'auna, regina lumeĭ, acésta 'ĭ uă lege care nu se schimbă!

D-na Bogatescu, care'şĭ avea cuvintele eĭ, vĕḑu uă personalitate in cuvintele sociuluĭ eĭ, şi dete încetişorŭ din umerĭ.

Acesta părea că n'a vĕḑut'o, şi continuă pe unŭ ton maĭ plin de melancolie de cât de ură şi mânie.

— Da, dómnă, eram fericit! . . . Numele meŭ, ataşat la nişte nobile întreprinderĭ, era încungiurat de respectulŭ public, şi casa mea era locul de *rendez-vous* al ilustraţiunelor uneĭ epoce însemnate din acest secolŭ. In fine, dómnă, mĕ apropiam încetişorŭ şi in linişte către finitul carierei melle, şi speram sĕ mĕ retragŭ din acéstă lume, urmat de părerile de rĕŭ ale acelor cari mĕ cunoscuseră, şi carĭĭ ar fi scris pe mormêntul meŭ acest epitafŭ: „ERA UNU OMU BUNU.“

Unde voea s'ajungă? gândi in sine d-na Boga-

tescu, ascultând acest lungŭ preambulŭ alŭ sociului eĭ.

— Eĭ bine, urmă d-nu Bogatescu, dândŭ cuvintelor séle, unŭ accent indecibil de tristețe, acéstă supremă speranță ce avém, de a eși din viéță luând cu mine stima universală, mi-a fost răpită de odată. Te am intâlnit, dómnă, și din acea ḑi in care am pus mâna mea in mâna d-télle, fatalitatea a presidat viéța mea. In locŭ de a fi angelul păḑitorŭ alŭ ultimelor mele ḑile, aĭ fost demonulŭ lor ; aprinsă de dorința de a mĕ persecuta , aĭ deschisŭ pașilor meĭ calea durerilor,. . . Eraĭ săracă, dómnă, când te am luat de socie, nu voescŭ sĕ'țĭ aducŭ cu acésta unŭ reproșŭ, . . . eraĭ săracă : unŭ șirŭ de nefericirĭ 'țĭ ruinase familia, și trecuseșĭ grabnicŭ, fără transițiune, de la uă bogăție mare la unŭ traiŭ de mediŭ-locŭ, care devine miserie pentru aceĭ carĭ aŭ trăit in luxŭ. Strălucitele partide care se presentaseră pentru d-ta la epocha in care eraĭ âncă uă bogată moștenitóre, se retraseseră una câte una, și atuncĭ te-am intâlnit. Aflaiŭ nenorocirile care 'țĭ aŭ lovit familia, unŭ interes vagŭ 'mĭ vorbi in favórea d-télle; priveamŭ ca infame calomniĭ, óre-care vorbe ce mi se spuneaŭ, atuncĭ când se vĕḑu că

interesul meŭ pentru d-ta se mărea din ḑi in ḑi, şi că mergém spre uă nebunie, cum mi se ḑicea —uă greşală trebuia sĕ se ḑică,—uă greşală care a născut in urmă uă crima... Da, dómnă, uă crimă... In fine, veni uă ḑi in care te intrebaiŭ de voescĭ sĕ fiĭ socia mea. Pentru a te lăsa liberă sĕ te decidĭ. 'ţĭ făcuĭ acéstă propositiune inainte de a vorbi cu părinţiĭ d-télle, nevoind ca consimţimêntul d-télle, de primeaĭ, sĕ fie resultatul uneĭ influinţe streine proprieĭ d-télle voinţĭ... Nu'ţĭ voiŭ reaminti, dómnă, ce'mĭ aĭ rĕspuns in aceaḑi... Nu'ţĭ voiŭ aminti tóte protestaţiunele ce'mĭ aĭ făcut atuncĭ, şi pe care nu ţile ceream; aĭ primit in fine, şi aflând din sgomotele lumeĭ, căreia nu se póte ascunde nimic, că influinţa amicilor meĭ lupta in contra decisiuneĭ mele de a te lua in căsătorie... veḑênd că pretutindenĭ se făceaŭ comploturĭ ca sĕ ţi se ia prada, d-ta, jună fată ăncă, aĭ jucat cu mine uă abominabilă comedie de amor, atuncĭ când nu'ţĭ ceream de cât uă amicie filială; aĭ făcut sĕ lucéscă in ochi'mĭ aprópe stinşĭ, flacările unuĭ amor de amantă. Magică Circeă, aĭ ştiut sĕ redeşteptĭ in adânculŭ animeĭ mele pasiunele adormite, aprópe mórte, care maĭ rĕmăseseră in ea; m'aĭ îmbătat cu privirile, cuvintele, cu toţĭ

carmenii periculoşi ai admirabilei d-télle frumuseţi, şi vĕḑêndu-te atât de junâ, cu atât dulcéţă in privire, cu atâta blândeţe in voce, am creḑut, sĕrman smintit, am creḑut într'unŭ miracol... Ah! cum a trebuit sĕ rîḑi de mine, dómnă, cum a trebuit sĕ riḑi cu acei care eraŭ complicii d-télle, in acest odios atentat in contra credulităţii, sincerităţii, in contra ultimelor ilusiuni a le unei sĕrmane ânimi care, dupĕ şése ḑeci de ani trecuţi, se pusese a retrăi ca in cele mai frumóse ḑile din juneţea ei!... Căci te iubeamŭ, dómnă; te iubeam... cu amor.....

Te iubeam cu amor, dómnă, urmă d-nu Bogatescu, dupĕ uă scurtă intrerumpere; dóră avém perĭ albĭ, şi nu uitasem acésta. A aştepta de la d-ta un sentiment care se semene cu acela ce resimţémŭ ar fi fost uă nebunie, ceva ridicolŭ; şi legile armonióse ale naturei nu puteaŭ permite acésta.... Era de ajunsŭ miracolulŭ ce ea făcuse pentru mine, permiţând ca sĕ simtŭ âncă uă-dată, apropindu-mĕ de mórte, un amor lângă care deveneaŭ palide, când mi le reaminteam din adâncul suvenirilor mele, pasiunile cele mai vii din timpul juneţei melle; de aceea nu puteam mulţămi in destul cerul, nici a te adora in deajunsŭ spre a'ţi arăta recunoşcinţa

mea, d-télle. creatura alésă, d-ta pentru care ani-ma'mĭ, aprópe de a înceta sĕ maĭ bată, regăsea tóte junețea eĭ, și se împlea încă uă-dată de tóte frumósele poesiĭ ale pasiuneĭ. Oh! décă aĭ fi știut, décă aĭ fi putut ghici frigurile straniĭ ce numaĭ privirea d-télle făceaŭ se nască in mine; de aĭ fi știut ce visurĭ bizare agitaŭ spiritul meŭ in timpul acelor lungĭ insomniĭ, in care ascultam, cu urechea lipită de zidul ce mĕ despărțea de d-tea, cea maĭ mică rĕsuflare scăpată din busele d-télle in timpul când dormeaĭ. De câte-orĭ n'am dis vedênd unŭ june: pentru a avea acéstă junețe, cu care voiŭ fi póte iubit de dênsa, cu preciul uneĭ crime care mi ar merita damnațiunea eternă, demonuluĭ care ar puté opera acéstă metamorfosă, și de ar trebui sĕ dureze numaĭ uă di: cu preciul uneĭ crime care m'ar condamna la uă eternitate de durerĭ, așŭ cumpăra acéstă di de junețe! Déră aveam perĭ albĭ.... déră aveam vocea stinsă;... pasu'mĭ debilŭ mĕ putea abiă urma? braciul meŭ avea nevoe de sprijinul braciuluĭ d-télle, și persónele care nu ne cunósteaŭ diceŭ vĕdêndu-te alăturĭ cu mine, fericitul bătrânŭ! ce fericit trebuie sĕ fie de a avea uă așa de frumósă fică! Căcĭ, in adevĕr, cum puteaŭ presupune că

eraĭ socia mea? Cum puteaŭ crede la unirea apusuluĭ cu aurora? Cu tóte acestea la inceput am fost fericit, şi fórte fericit; căcĭ păreaĭ a înţelege cât 'ţĭ era rolul de frumos; şi pentru acel bătrânŭ, a căruĭ ânimă avea pentru d-ta uă tandreţă de amant, arătaĭ ingrijirile uneĭ solicitudinĭ filiale. Unŭ timp óre-care aĭ respectat şi aĭ făcut sĕ fie respectat de alţiĭ scumpa şi dulcea'mĭ nebunie; spuneam acelora care voiseră sĕ mĕ intórcă de la căsătoria mea. O calomnie! iată-te déră invinsă şi târândă sub piciórele angeluluĭ! şi 'ţĭ diceam d-télle: scumpă şi nobilă fiică, care'mĭ facĭ atât de dulce calea ce maĭ am a urma. inainte de a mĕ repausa pentru eternitate, fiĭ bine-cuvêntată, şi'mĭ diceam mie: Când ora repaosuluĭ va fi sunat, acéstă socie ce am ales in contra voinţeĭ tuturor va inchide pleoapele mele cu mânele eĭ; ânimă fidelă, ea'mĭ va conserva suvenirea atât timpŭ cât póte trăi memoria unuĭ om in ânima unuĭ vieţuitor; ea va purta, sunt sigurŭ unŭ doliŭ sincer şi prelungit; ânsĕ uitarea va veni puţin câte puţin sĕ potoléscă părerea de reŭ ce'ĭ va causa perderea mea, şi dupĕ ce va fi plânsŭ ultimele lacrimĭ, ochiĭ eĭ vor întâlni fără înduoială privirea aceluia care o va iubi, şi care va fi june şi

frumos, precum e ea jună şi frumósă. Şi mĕ cam rugam la Dumnedeŭ ca sĕ scurteze existenţa mea, décă ea trebuia sĕ întârdie prea mult acest vis de amor şi de fericire ce aveam pentru d-ta...

Déră vaĭ? Dumnedeŭ nu m'a ascultat, el pusese cea maĭ mare parte de fericire a mea, la finitul vieţeĭ mele, déră asemenea elŭ conservase pentru ultimele mele dile cea maĭ mare parte de dureri... De uă-dată te aĭ schimbat; angelul a făcut locŭ demonuluĭ cu uă brutalitate crudă. Ajunseşĭ la scopul ce visaĭ, şi lepădaşĭ masca cu uă neruşinare spăimântătóre. Aĭ dobêndit asupră'mĭ, prin mediŭ-locul uneĭ comediĭ infame, uă influinţă în contra căreia, nu puteam lupta, şi aĭ abusat de ea peste mĕsură, spre a'ţĭ îndeplini pĕnĕ în capĕt grósnicele d-télle scopurĭ. Eram sclavul d-télle, şi aĭ făcutŭ cu mine ce aĭ voitŭ; am urmat pasurile d-télle, ca unŭ copilŭ ascultător, care urmédă pe profesorele seŭ. Am intrat pe calea ce'mĭ aĭ deschis. Vedeam prea bine că mĕ conducĭ la ruină şi ceva maĭ mult încă, la desonórea mea póte; o vedeam acésta, şi te urmaĭ; aveam lângă mine duoĭ copiĭ: unul era fiica celuĭ maĭ scumpŭ amicŭ allŭ meŭ, el mi o încredinţase la mórtea luĭ. El 'mĭ disese: „Te facŭ

depositarul averei şi fericirei sélle. Veghézâ asu-prâ'ĭ pênĕ in diua in care veĭ încredinţa, la rêndul teŭ, viitorul eĭ in mânele unuĭ om onest ce ea va iubi şi care o va iubi cu deosebire; pe lingă acestea sĕ aibă şi un nume nepătat, uă ânimă nobilă, uă a-vere câştigată într'unŭ modŭ onest, şi de va fi sărac, las'o sĕ facă cum va voi ea."... Scii de cine vreaŭ sĕ vorbescŭ, dómnă? dise d-nu Bogatescu.

— Da, domnule, rĕspunse socia acestuia, déră Helena!....

— Eĭ bine! dómnă, urmă bătrânul cu uă voce tare, m'aĭ făcut sĕ calcŭ parola ce am dat, şi décă tatal Heleneĭ ar sci ce s'a făcut cu fiica luĭ, el ar eşi din mormântul seŭ, şi 'ar veni sĕ mĕ blasfeme. Acésta nu'ĭ tot: lipsindŭ la onórea mea, devenindŭ sperjurŭ din causa d-télle, am adăogatŭ acestora, tot ascultător urelor d télle implacabile, instinctelor d-télle de mamă vitrigă, una din crime pentru care cerul nu posedă destulă mânie. Maĭ era unŭ copilŭ căruia la naşterea luĭ, nişte motive, cărora trebuia sĕ mĕ supunŭ fără voe'mĭ. mĕ opriseră de a'ĭ recunóşte că e al meŭ, căcĭ onorea uneĭ femeĭ ar fi putut fi compromisă prin acéstă recunóşcere; unŭ şirŭ de evenimente, născute din fatalitate, care per-

secută de la naştere pe acest nefericit copilŭ, m'a oprită de a'ĭ da numele meŭ, şi de a'ĭ declara că suntŭ părintele sĕŭ. Déră in lipsa acestuĭ nume, el poseda amorul meŭ, el era bucuria, orgoliulŭ meŭ: el avea din instinct pentru mine uă tandreţă filială, căcĭ ghicea póte adevĕratul motiv al afecţiuneĭ ce aveam pentru dênsul; déră deşi presimţea care era natura legămintelor ce ne uneaŭ, el nu încercă niciuă-dată de a'mĭ face uă destăĭnuire in acéstă privinţă. Ascultător, el acceptă acest despreţŭ, pe care uă părere obscură şi crudă 'lŭ légă desórta hasta ḑi lor; răbdător, el aşteptă, sigurŭ că va veni, ḑiua care'şĭ va putea spune numele, acest nume care este alŭ meŭ. Eĭ bine, dómnă, acestŭ fiŭ a căruĭ existenţa nu'ţĭ am ascuns'o, când te am luat in căsătorie, acestŭ copilŭ, care avea pentru mine unŭ respectŭ atât de mare, m'aĭ silit sĕ'lŭ gonescŭ de la mine, dómnă, căcĭ vorbind drept era in casa luĭ. Cât despre originea acesteĭ urĭ ce aĭ avut in contra luĭ, ură de mamă vitregă, a căreia furie órbă am împărtăşit'o, nu vreaŭ sĕ'ţĭ o reamintescŭ in detaliŭ, acésta ar fi prea îngrozitorŭ. Aduţĭ aminte ênsĕ de tragedia *Phedra*, dómnă, aduţĭ aminte de ea; déră comparaţiunea nu este justă: acéstă mare

criminelă antică se putea scusa de crima eĭ prin violința amoruluĭ, ênsĕ d-ta nicĭ chiar amorŭ n'aĭ resimțitŭ pentru acela ce cu atâta ură inverşunată, l'aĭ urmăritŭ, l'aĭ lovit, şi m'aĭ făcut sĕ'lŭ gonesc fără milă, cu tótă simpatia mea.... Abia părăsise acéstă casă, şi l'aĭ înlocuit printr'une june venit nu se scie de unde, un aventurier de naştere şi de o probitate îndoiósă, unŭ streinŭ care a devenit stăpân in casa mea, şi care face din d-ta ceea ce făceaĭ din mine.... unŭ sclavŭ. Aveaĭ de atuncĭ unŭ ajutorŭ spre a grăbi ruina mea; de aceea şi ca nu putea întârḑia de a se împlini, căcĭ tot d'a-una atât de mobilă a'țĭ urma fantasiele cele maĭ nebune şi cele maĭ periculóse, nu maĭ aveam nicĭ puterea de a resista cu cuvêntul. Cât despre aceĭ duoĭ copiĭ, Helena şi Costică, care se iubeaŭ şi a căror amorŭ ar fi suris vechiuluĭ meŭ amic, precum surîdea mie insu'mĭ, cu tenebrosul d-télle complice, te aĭ făcutŭ călăul acestor douĕ sânte şi poetice junețĭ. Aĭ aruncat pe Costică in miserie şi desperare. şi te pregăteaĭ sĕ aruncĭ pe Hellena in braciele unuĭ desfrânat, care 'ĭ ar fi făcut uă nenorocire eternă; oh! oprobru al vieţeĭ mele! pata onóreĭ melle! târât pe acest povărnişŭ fatal pe care mĕ trăgeaĭ, am

luat parte la tóte aceste infamiĭ casnice, am consimţit la tot ce aĭ voit, am făcut nenorocirea copiilor meĭ, ambi meĭ copiĭ; Helena era ca şi fiica mea, de vreme ce mi-o lăsase părintele eĭ la mórtea luĭ; şi de s'ar fi întâmplat sĕ mĕ lovéscă uă mórte grabnică, aceste douĕ vocĭ, ale Heleneĭ şi a luĭ Costică, aceste douĕ vocĭ, atât de dulcĭ, m'ar fi blasfemat impreună!

Sciĭ, dómnă, că pe băncile curţilor cu juraţĭ, se găsesc miserabilĭ, înfieraţĭ de lege, care aŭ făcutŭ maĭ puţinŭ de cât m'aĭ decisŭ d-ta sĕ facŭ eŭ. Şi nu'ţĭ vorbescŭ încă de onórea numeluĭ meŭ pe care l'aĭ pătatŭ atât de cumplitŭ; căcĭ numele meŭ a ajunsŭ a fi unul din acelea de care se servescŭ desfrânaţiĭ, când vor sĕ adaoge la sgomotele orgielorŭ lor, vesela narare a vre unuĭ scandalŭ bine complicatŭ. Nu'ţĭ vorbescŭ de averea mea, atât de rĕŭ atacată de capriciele d-téle cele ruinătóre, şi de speculaţiunile in care m'aĭ compromis, obţiind printr'un surîs, uă semnătură a mea, unul din acele surîsurĭ ce ştiaĭ a găsi când voiaĭ a invinge una din impotrivirile mele, şi cu care m'aĭ fi făcut asasinŭ, de aĭ fi voit'o. Averea era a mea; décă este ruinată acésta este greşala nebunieĭ mele şi a prodigalită-